

Gợi ý đáp án gồm 03 trang

Môn: Văn chuyên

Câu 1 (4.0 điểm)

I. Yêu cầu về kĩ năng

Thí sinh biết tạo lập văn bản nghị luận xã hội, vận dụng tốt các thao tác lập luận; tổ chức bố cục bài viết mạch lạc, chặt chẽ; không mắc lỗi diễn đạt, chính tả, ngữ pháp.

II. Yêu cầu về kiến thức

Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần đảm bảo một số yêu cầu cơ bản sau:

Nội dung	Điểm
<p>1. Giải thích</p> <ul style="list-style-type: none">- Học sinh có thể giải thích nghĩa đen và nghĩa ẩn dụ của “<i>ánh sáng</i>”, “<i>bóng tối</i>”.- “<i>Tôi sẽ yêu ánh sáng vì nó soi sáng lối tôi đi</i>”: tích cực, chủ động đón nhận những giá trị tốt đẹp vì chúng giúp ta thấy được vẻ đẹp, ý nghĩa của cuộc sống.- “<i>Tôi sẽ yêu bóng tối vì nó cho tôi thấy được những vì sao</i>”: chấp nhận, thậm chí là chủ động đón nhận những khó khăn, thử thách, những điều bất như ý,... vì chính khi ấy ta thấy được những vẻ đẹp, những giá trị không ngờ đến; tia hy vọng, niềm tin vì thế vẫn có thể được thắp lên. <p>=> Thái độ sống lạc quan, cách nhìn nhận cuộc sống theo hướng tích cực và luôn tin tưởng vào những điều tốt đẹp.</p>	1.0
<p>2. Phân tích, chứng minh</p> <p>*Phân tích:</p> <ul style="list-style-type: none">- “<i>Ánh sáng</i>” và “<i>bóng tối</i>”, điều tích cực và tiêu cực, điều tốt đẹp và điều bất như ý... là hai thái cực đối lập, chúng tồn tại như một lẽ tất yếu, những yếu tố không thể thiếu khiến cuộc sống trở nên phong phú, đa dạng hơn.- Thái độ sống lạc quan, luôn nhìn nhận mọi vật, mọi việc ở phía tích cực sẽ giúp chúng ta:<ul style="list-style-type: none">+ Nhìn thấy và sống cùng những điều tốt đẹp, thậm chí là cả những vẻ đẹp bị khuất lấp.+ Có niềm tin vào cuộc sống, vào chính bản thân mình để sống tốt hơn, hạnh phúc hơn.+ Luôn nhận thấy giá trị, ý nghĩa của những chuyện xảy ra khiến chúng ta sống vui vẻ, hạnh phúc, điềm tĩnh, bình thản, đồng thời có cái nhìn trân trọng, cảm thông với những người xung quanh, mối quan hệ giữa người với người sẽ trở	2.5

<p>nên tốt đẹp hơn.</p> <p>- Sẽ chẳng có ai có một cuộc sống chỉ toàn niềm vui, toàn “<i>ánh sáng</i>”; nếu có thì đó là một cuộc sống thật sự tẻ nhạt và dễ mài mòn ý chí con người. Còn nếu cuộc sống mà chỉ toàn thấy những điều tiêu cực, chỉ thấy “<i>bóng tối</i>” thì sẽ khiến con người dễ rơi vào trạng thái cô độc, mất niềm tin vào chính mình và mọi người, họ chỉ là tồn tại chứ không phải đang sống nữa.</p> <p>...</p> <p>*Chứng minh: Học sinh biết huy động những hiểu biết của mình từ thực tế đời sống, văn học và đặc biệt là những trải nghiệm bản thân để làm sáng tỏ vấn đề nghị luận.</p>	
<p>3. Bàn luận</p> <p>- Con người nên/cần nâng niu, trân trọng “<i>ánh sáng</i>” đồng thời không sợ hãi “<i>bóng tối</i>”.</p> <p>- “<i>Ánh sáng</i>” và “<i>bóng tối</i>” không chỉ đến từ ngoại cảnh mà còn đến từ chính bản thân chúng ta. Nếu tâm hồn ta không đủ ánh sáng thì cũng khó có thể thấy được con đường và nếu bóng tối lấn át, choán lấy hết tâm hồn ta thì các vì sao cũng không thể xuất hiện.</p> <p>- Ngoài thái độ sống tích cực, lạc quan, chúng ta còn cần bồi dưỡng trí tuệ, rèn luyện thêm sự tinh tế, nhạy cảm, bởi không phải lúc nào con người cũng dễ nhận ra ánh sáng của các vì sao.</p> <p>- “<i>Những vì sao</i>” chỉ xuất hiện vào ban đêm, gắn với bóng tối nên phải có “<i>bóng tối</i>” thì chúng ta mới biết hy vọng, hướng về “<i>ánh sáng</i>”, mới biết trân quý sự hiện diện của “<i>ánh sáng</i>”.</p>	0.5

Câu 2 (6.0 điểm)

I. Yêu cầu về kĩ năng

Thí sinh biết tạo lập văn bản nghị luận văn học, vận dụng kiến thức lý luận văn học, thể hiện năng lực phân tích tác phẩm, cảm nhận văn chương; tổ chức bố cục bài viết mạch lạc; không mắc lỗi diễn đạt, chính tả, ngữ pháp.

II. Yêu cầu về kiến thức

Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần đảm bảo một số yêu cầu cơ bản sau:

Nội dung	Điểm
<p>1. Giải thích</p> <p>“<i>cuộc sống mà ta chưa được sống trước khi đọc nó</i>”:</p> <p>- Cuộc đời khác mà con người được quan sát, cảm nhận, nhìn ngắm qua thơ ca.</p> <p>- Hiện thực mà người đọc chưa từng được trải nghiệm trong đời sống thực trước khi đọc/cảm thơ.</p> <p>=> Ý kiến đề cập đến việc phản ánh hiện thực (nhất là hiện thực tinh thần, tình cảm) của thơ đồng thời nhấn mạnh vai trò, chức năng, tác động của thơ ca đối với con người và đời sống.</p>	1.0

<p>2. Phân tích, chứng minh</p> <p>* Phân tích</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thơ ca phản ánh hiện thực nhưng đó là cuộc sống được khúc xạ qua lăng kính của nhà thơ, là đời sống ở dạng “<i>chưng cất</i>”, “<i>tinh lọc</i>”. Cuộc sống trong thơ vừa là nó vừa không là nó nên không trùng khít với cuộc sống mà độc giả đã trải qua trong thực tế. - Đặc trưng của thơ là cảm xúc, thể mạnh của thơ là khám phá và thể hiện hiện thực bên trong (thế giới nội tâm của con người). Thế giới ấy vô cùng phong phú, phức tạp, bí ẩn mà độc giả chắc chắn chưa trải nghiệm hết. Thơ ca “<i>luyện cho ta những tình cảm mà ta chưa có</i>”. Đến với thơ ca, người đọc sẽ được “<i>mở rộng diện tích tâm hồn</i>” mình. - Thơ là “<i>nghệ thuật kì diệu bậc nhất của trí tưởng tượng</i>”. Trí tưởng tượng bay bổng khiến hiện thực trong thơ có nét lung linh, huyền ảo. Đời sống trong thơ vừa quen lại vừa lạ, đến với thơ ca, người đọc được sống với một thế giới khác có màu sắc riêng, không giống với thực tế bên ngoài. - Chức năng của thơ ca là giúp con người gỡ gỡ biết bao tâm hồn đẹp, giúp ta thoát khỏi sự đơn điệu, phiến diện của cuộc sống thường ngày; phá vỡ những giới hạn nhất định về không gian và thời gian để ta bước ra và hòa vào cùng cuộc sống của mọi người, mọi nơi. Thêm nữa, chính thơ ca cũng làm cho cuộc sống nội tâm của ta mới mẻ hơn, sâu sắc hơn, từ đó giúp ta hiểu mình, hiểu đời hơn, sống có ý nghĩa hơn. <p>...</p> <p>*Chứng minh: Học sinh lựa chọn, phân tích các dẫn chứng thơ ca để làm sáng tỏ vấn đề.</p>	<p>4.0</p>
<p>3. Bàn luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đây là một yêu cầu đặt ra đối với các nhà thơ trên hành trình khám phá bề sâu tâm hồn con người. Để giúp người đọc được sống một cuộc sống mà trước đó họ chưa được sống, nhà thơ vẫn cần ngập lặn trong đời sống đồng thời có ý thức bồi đắp tâm hồn mình, trau dồi tài năng,... - Cuộc sống tinh thần, tình cảm mà thơ ca phản ánh cần gắn liền với nhân loại, mang tính nhân văn sâu sắc để từ đó hướng người đọc đến các giá trị Chân- Thiện- Mỹ. - Về phía người tiếp nhận, cần đến với thơ ca bằng tâm lòng rộng mở, sẵn sàng đón nhận cái mới; bằng tất cả tình yêu, niềm say mê, chân thành để có thể nhận ra được thông điệp mà thi nhân gửi gắm, từ việc khám về đẹp kì diệu của cuộc sống khác trong thơ ca mà làm thay đổi “<i>cuộc đời phù phiếm, chật hẹp của cá nhân</i>”. 	<p>1.0</p>

Ghi chú: Trên đây chỉ là những gợi ý, người chấm cần vận dụng linh hoạt vào từng bài của thí sinh, đặc biệt cần thưởng điểm cho những bài viết có sáng tạo độc đáo, có những phát hiện mới mẻ, thú vị, sâu sắc.